

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 01 0 K 007467 14 Kž 6
Sarajevo, 22.06.2015. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudaca: mr. Ljiljana Filipović - predsjednica vijeća, te Slavko Marić i Ismeta Mujanović - članovi vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Živane Roić, u kaznenom predmetu protiv optuženog S.M., zbog kaznenog djela Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog Kaznenog zakona SFRJ, odlučujući o žalbama zamjenika glavnog kantonalnog tužitelja u Bihaću i branitelja ranije navedenog optuženika - advokata I.M. iz B., protiv presude Kantonalnog suda u Bihaću broj: 01 0 K 007467 13 K od 24.02.2014. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 22.06.2015. godine, u prisustvu federalnog tužitelja Muniba Halilovića, optuženog S.M. i njegovog branitelja - advokata I.M. iz B., donio je slijedeću:

P R E S U D U

Odbijaju se kao neosnovane žalba zamjenika glavnog kantonalnog tužitelja iz Bihaća i žalba branitelja optuženog S.M. i potvrđuje presuda Kantonalnog suda u Bihaću broj: 01 0 K 007467 13 K od 24.02.2014. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Kantonalnog suda u Bihaću broj: 01 0 K 007467 13 K od 24.02.2014. godine optuženi S.M. je oglašena krivom za kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog Kaznenog zakona SFRJ (preuzeti KZ SFRJ) i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godine i 6 (šest) mjeseci, u koju kaznu mu je primjenom odredbe člana 50. stav 1. istog zakona uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 28.11.2012. do 25.02.2014. godine. Istom presudom dalje je odlučeno da se oštećena I.B., njena djeca i braća oštećenog E.B., kao i oštećeni N.Ć., sukladno odredbi člana 212. stav 3. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP F BiH), sa imovinskopravnim zahtjevom upućuju na parnicu. Na osnovu člana 202. stav 1. ranije navedenog zakona optuženi je obvezan na plaćanje troškova kaznenog postupka čija visina će biti određena naknadnim rješenjem suda te troškove paušala u iznosu od 500,00 KM.

Pravovremeno izjavljenim žalbama ranije navedenu presudu su osporili zamjenik glavnog kantonalnog tužitelja u Bihaću i optuženi S.M. Za optuženika je žalbu izjavio njegov

branitelj - advokat I.M. iz B. Žalbom zamjenika glavnog kantonalnog tužitelja presuda je osporena zbog odluke o kazni uz isticanje prijedloga da se ista uvaži i pobijana presuda preinači na način da se optuženom S.M. izrekne kazna zatvora u dužem vremenskom trajanju srazmjerne težini kaznenog djela i stupnju optuženikove krivnje. Branitelj optuženog je žalbu izjavio zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, zbog povrede kaznenog zakona, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te zbog odluke o kazni. Konačno je u ovoj žalbi predloženo da se ista uvaži, osporena presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, da se pobijana presuda ukine i odredi održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno da se predmetna žalba uvaži i prvostupanska presuda preinači na način da se optuženi S.M. oslobodi od optužbe ili da mu se izrekne kazna zatvora u kraćem trajanju.

Federalni tužitelj je u pismenom podnesku broj T01 0 KTRZŽ 0003424 14 od 07.07.2014. godine predložio uvažavanje žalbe zamjenika glavnog kantonalnog tužitelja u Bihaću i preinačavanje pobijane presude u dijelu odluke o kazni na način da se optuženiku S.M. za kazneno djelo za koje je oglašen krivim izrekne kazna zatvora u dužem vremenskom trajanju od kazne na koju je osuđen prvostupanjskom presudom. Istim podneskom je predloženo da sud žalbu optuženikova branitelja odbije kao neosnovanu.

Na sjednici vijeća koja je pred ovim sudom održana sukladno odredbi člana 319. ZKP FBiH federalni tužitelj je u cijelosti ostao kod navoda iz ranije navedenog pismenog podneska.

Optuženi i njegov branitelj su također ostali kod navoda iz pismene žalbe uz daljnji prijedlog da se žalba zamjenika glavnog kantonalnog tužitelja u Bihaću odbije kao neosnovana.

Ovaj sud je prvostupansku presudu ispitao u granicama navoda iz podnesenih žalbi, potom po službenoj dužnosti u skladu sa odredbom člana 321. ZKP FBiH, nakon toga je odlučio kao u izreci, pri čemu se naročito rukovodio slijedećim razlozima:

Bitna povreda odredaba kaznenog postupka je po navodima iz žalbe optuženikova branitelja počinjena jer je izreka osporene presude nerazumljiva, proturječna sama sebi i razlozima za istu, te zbog toga što presuda uopće ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. Vezano za ovaj žalbeni osnov branitelj u žalbi konkretno ističe da je prvostupanjski sud našao utvrđenim da je optuženi dana 06.03.1995. godine, na području K. - općina V.K., ispalio kraći rafal u predio stomaka i nogu ratnog zarobljenika E.B. i na taj način mu nanio strijelne rane desne natkoljenice i lijeve potkoljenice od kojih povreda je imenovani odmah umro. Po stavu iz žalbe stanje činjenica je sasvim drugačije što izreku presude čini nerazumljivom. Branitelj u predmetnoj žalbi također navodi da nema ni jednog dokaza da je optuženi pucao u predio nogu ranije navedenog oštećenika već da svi dokazi govore da je oštećeni E.B. u predio nogu bio ranjen prije zarobljavanja. Iako optuženog oglašava krivim za kazneno djelo ratni zločin protiv ratnih zarobljenika koje je počinio tako što je lišio života ratnog zarobljenika E.B. pucajući mu u predio nogu i stomaka prvostupanjski sud na strani 15. svoje presude ipak nalazi da je oštećeni E.B. prije

zarobljavanja bio ranjen i da mu je pomoć pružio suborac N.Ć. Pobijana presuda zbog navedenog propusta ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, a u konkretnom slučaju se po žalbi radi i o proturječnosti izreke presude i njenog obrazloženja.

Ovaj sud nalazi da prethodno istaknuti žalbeni prigovori nisu osnovani.

Bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz člana 312. stav 1. točka k) ZKP F BiH na koju se ukazuje žalbom optuženikova branitelja nije počinjena. Branitelj u žalbi nije određeno naveo zbog čega je izreka osporene presude nerazumljiva i proturječna sama sebi, odnosno zbog čega ista uopće ne sadrži razloge i da u presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. Nije jasno na koji su to način okolnosti koje u žalbi posebno potencira branitelj optuženog (navodna nedokazanost optuženikovih kaznenopravnih radnji, te prethodno ranjavanje oštećenog E.B. koje je rezultiralo smrtnim ishodom kod imenovanog) izreku pobijane presude učinile nerazumljivom i proturječnom samoj sebi, odnosno na koji način te iste okolnosti opravdavaju stav iz predmetne žalbe da u pobijanoj presudi uopće nisu sadržani razlozi ili da u njoj nema razloga o odlučnim činjenicama. Žalbenim navodima kojima je zakonitost osporene presude u pitanje dovedena zbog navodnog postojanja bitnih povreda odredaba kaznenog postupka je suštinski ukazano na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje. Ni ovi prigovori branitelja nisu osnovani jer je prvostupanjski sud odlučne činjenice pravilno i potpuno utvrdio te potom u obrazloženju svoje presude za takvo utvrđenje dao u svemu jasne i prihvatljive razloge. O pravilnosti izvedenih zaključaka u pogledu dokazanosti odlučnih činjenica ovaj sud će detaljnije razloge dati kroz ocjenu ostalih žalbenih prigovora kojima je ukazano na manjkavost činjenične osnove na kojoj je osporena presuda zasnovana.

Po navodima iz žalbe pobijana presuda se temelji na pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju. Tako optuženikov branitelj u žalbi ističe da sud kod odlučivanja o krivnji u obzir nije uzeo činjenicu da je oštećeni E.B. prije samog zarobljavanja bio teško ranjen u predio obje natkoljenice gdje se nalaze velike krvne žile, da se o teškom ranjavanju imenovanog u svom iskazu (i to kako u fazi istrage tako i na glavnom pretresu) kategorički izjasnio i oštećeni N.Ć. koji mu je pružio prvu pomoć, da je prije zarobljavanja na lokalitetu gdje je oštećeni zadobio tjelesnu ozljedu bilo granatiranja i da je djelovalo teško oružje „Praga“, da u danim okolnostima nije jasno kako prvostupanjski sud nalazi da je upravo optuženi S.M. nanio ranije navedene smrtonosne ozljede oštećenom E.B., da svi svjedoci optužbe i obrane koji su vidjeli događaj tvrde kako je oštećeni bio ranjen prije zarobljavanja jer su vidjeli da se kretao vidno hramajući na jednu nogu oslonjen na drugog ratnog zarobljenika, da ozljede koje je našao vještak sudske medicine M. dr. R. i koje su uzrok smrti (strana 7. presude) nije nanio optuženi nego da je oštećeni iste zadobio prije zarobljavanja, da nema dokaza za utvrđenje suda da je optuženi pucao u pravcu prsa i stomaka oštećenog E.B. (provedena ekshumacija nije potvrdila postojanje promjena na kostima stomaka i prsa, te kosti su prepreka ispucanim projektilima, pa je logično da na istima ostanu promjene), da su svjedoci R.L. i J.T. koji su bili na licu mjesta izjavili da se ne sjećaju kako se događaj desio, da svjedok R.L. nije vidio da optuženi puca u oštećenog E.B. nego samo u oštećenog N.Ć., da nije moguće da su ovi svjedoci bili na licu mjesta a da nisu vidjeli šta se sve dogodilo, da svjedoci u iskazima navode da je u pravcu nogu N.Ć.

pucala osoba po imenu I. a nadimku T., da je zbog ovakvih iskaza svjedoka postojala obveza suda da utvrdi tko je doista nanio tjelesne ozljede oštećenom E.B. što u konkretnom slučaju nije učinjeno, da svjedok Š.R. koji tereti optuženog (a sud mu poklanja vjeru) najvažniji dio događaja nije bio vidio jer je glavu prekrio vojničkom bluzom, da je imenovani svojim iskazom potvrdio da je oštećeni E.B. prije zarobljavanja bio ranjen jer mu je želio ukazati pomoć, da ranije navedeni svjedok u iskazu ne kazuje da je optuženi oštećeniku pucao u predio nogu (strana 10. obrazloženja prvostupanske presude), da je upitan iskaz svjedoka Š.R. jer je oštećenog N.Ć. posjećivao dok se imenovani liječio u stacionaru i da sa ovim oštećenikom i danas ima kontakte, da je ovaj svjedok na svoje ime primao novac od optuženog iz SAD što navodi na zaključak da svojim svjedočenjem nastoji pomoći oštećenom N.Ć. da osigura naknadu štete, da je nepouzdan i iskaz svjedoka S.Z. jer je njegova cijela obitelj bila u jedinicama 5. k. ARBiH i on ima motiv da tereti optuženog S.M. kao pripadnika NOAP „Z.B“, da su svjedoci obrane (a većina ih je predmetni događaj vidjela) potvrdili da je jedan od zarobljenih pripadnika 5. k. ARBiH bio teško ranjen, da se oslanjao na drugog ratnog zarobljenika, da je isti zbog iznemoglosti odmah nakon zarobljavanja pao i na licu mjesta preminuo (kazivanje svjedoka F.A.), da je ovaj svjedok u iskazu također naveo da Š.R. predmetni događaj nije mogao vidjeti jer nije bio u blizini mjesta gdje su zarobljeni pripadnici 5. k. ARBiH, da izostanak Š.R. sa lica mjesta u iskazu navodi i svjedok A.M. koji je tim iskazom ujedno potvrdio da optuženi nije pucao u predio grudi i stomaka oštećenog E.B., da je svjedok D.M. (imenovani inače nije očeviđac događaja) izjavio da je od svojih suboraca čuo da je jedan od ratnih zarobljenika bio teško ranjen i da je odmah nakon zarobljavanja preminuo, te da svjedok S.K. tvrdi da je bio vidio zarobljavanje dvojice pripadnika 5. k. ARBiH od kojih je jedan bio teško ranjen i odmah preminuo a da se prema drugom ratnom zarobljeniku nekorektno ponašao I.O. zvani T. Odbijanjem prijedloga branitelja da se provede rekonstrukcija činjenično stanje je po stavu iz žalbe ostalo nepotpuno utvrđeno.

I ovi žalbeni prigovori se ocjenjuju neutemeljenim.

U postupku koji je prethodio donošenju pobijane presude činjenično stanje je pravilno i potpuno utvrđeno, pa su suprotni navodi iz žalbe optuženikova branitelja za ovaj sud potpuno neprihvatljivi. Pogrešno branitelj optuženog S.M. u žalbi tvrdi da je oštećeni E.B. prije zarobljavanja bio teško ranjen u predjelu obje natkoljenice. Ovaj žalbeni navod ne odgovara realnom stanju spisa predmeta. Svi svjedoci koji su inkriminirani događaj vidjeli i koji su se izjašnjavali o izgledu oštećenika E.B. u vrijeme zarobljavanja (konkretno se radi o R.L., Š.R., I.R. i N.Ć.) su u svojim iskazima naveli da je ovaj oštećeni u to vrijeme bio ranjen u nogu a ne noge. Tako iz iskaza oštećenika N.Ć. proizlazi da je njegov suborac E.B. negdje na pola sata prije zarobljavanja bio ranjen i da je rana bila iznad koljena lijeve noge. Iako je prema svjedočenju ovog oštećenika E.B. u vrijeme zarobljavanja bio ranjen taj iskaz ne potvrđuje žalbeni navod po kojem se kod imenovanog radilo o teškom ranjavanju u obje natkoljenice. Na istu okolnost svjedok R.L. je u fazi istrage (zapisnik Kantonalnog suda u Bihaću broj Ki-26/97-Rz od 27-04.2001. godine) izjavio da je bio vidio kada je njegov komandir S.M. pucao u zarobljenog pripadnika 5. k. ARBiH koji je bio ranjen u nogu. Ovaj svjedok je na glavnom pretresu odstupio od prvobitno danog iskaza pa mu je isti predočen uz zahtjev da se izjasni zbog čega kazuje drugačije. Za izmjenu iskaza za koji tvrdi da ga je

osobno potpisao svjedok nije dao bilo kakve razloge izuzev neuvjerljive tvrdnje da se iskaza iz istrage ne sjeća. Ovo je razlog zbog čega se vjerodostojnim ocjenjuje iskaz koji je R.L. dao u istrazi. Svjedok Š. R. u iskazu tvrdi da je on kritične prilike pokušao pomoći ranjenom pripadniku 5. k. ARBiH ali da je taj pokušaj spriječio njegov komandir S.M. Dalje je ovaj svjedok u iskazu naveo da je zarobljeni bio ranjen u nogu. U unakrsnom ispitivanju je bio izričit u tvrdnji da nije video da je oštećeni kritične prilike bio ranjen u obje noge. Iz iskaza svjedoka obrane I. R. proizlazi da je video kako mlađi ratni zarobljenik na sebi nosi starijeg koji je bio ranjen i čija noga je bila zamotana sa bijelim čaršafom. Kada se izjašnjava o ranjenom pripadniku ARBiH ovaj svjedok kao i svjedok Š.R. govori o oštećenom E.B. Ostali ispitani svjedoci se nisu preciznije izjašnjavali o tjelesnim ozljedama kod ranije navedenog oštećenika u vrijeme njegovog zarobljavanja od strane pripadnika NOAP „Z.B“. Sve prethodno istaknute okolnosti ujedno opravdavaju i stav ovog suda o neprihvatljivosti tvrdnje optuženikova branitelja da je oštećeni E.B. već u vrijeme zarobljavanja imao tjelesne ozljede u predjelu obje natkoljenice gdje su smješteni veliki krvni sudovi. Iznesena ocjena u pitanje nije dovedena ni tvrdnjom branitelja da je prije zarobljavanja na lokalitetu gdje je oštećeni zadobio tjelesnu ozljedu bilo granatiranja i da je djelovalo teško oružje „Praga“. Ovo su razlozi zbog kojih je neprihvatljiva i ocjena branitelja da je u danim okolnostima ostalo nejasno na koji način je prvostupanjski sud našao utvrđenim da je upravo optuženi S.M. nanio smrtonosne ozljede oštećeniku E.B. Ovaj sud će se naknadno, kroz analizu ostalih žalbenih navoda, dodatno izjasniti o okolnostima stradavanja ovog oštećenog. Potrebno je također istaći da je žalba branitelja optuženog S.M. u dijelu u kojem je ukazano na ovako teško ranjavanje oštećenika E.B. sama sebi kontradiktorna, jer branitelj u predmetnoj žalbi istodobno tvrdi da je imenovani u kritično vrijeme već imao teške ozljede u predjelu obje natkoljenice i da su svi svjedoci koji su inkriminirani događaj vidjeli naveli kako se oštećeni kretao vidno hramajući na jednu nogu.

Neosnovano se dalje u žalbi branitelja ističe da ozljede koje je našao vještak sudske medicine M. dr. R. i koje su uzrok smrti nije nanio optuženi nego da je oštećeni E.B. iste zadobio prije zarobljavanja. Na istovjetan način se ocjenjuje i žalbeni navod po kojem za utvrđenje suda da je optuženi pucao u predio prsa i stomaka ovog oštećenika nema bilo kakvih dokaza. Žalbom je vezano za prethodno izneseni stav posebno ukazano na to da provedena ekshumacija posmrtnih ostataka oštećenog E.B. nije potvrdila postojanje promjena na kostima stomaka i prsa iako su te kosti bile prepreka ispučanim projektilima. Po ocjeni branitelja na istima bi, ukoliko je doista bilo ovakvog pucanja, sasvim sigurno ostale odgovarajuće promjene. Ovaj sud je kroz raniju analizu dokaza odgovorio na pitanje zbog čega nalazi da oštećeniku E.B. u vrijeme kada je zarobljen još nisu bile nanesene teške tjelesne ozljede koje su opisane u činjeničnom supstratu potvrđene optužnice i izreci ove presude. U konkretnom slučaju se radi o teškim tjelesnim ozljedama označenim kao strijelna rana desne natkoljenice i strijelna rana lijeve potkoljenice. Prema opisu optuženikovih kaznenopravnih radnji on se ne tereti da je pucajući iz automatske puške oštećenom nanio bilo kakve tjelesne ozljede u predjelu prsa i stomaka. Ovo i jeste razlog zbog čega u provedenom postupku (jer se ne radi o odlučnoj činjenici) nije ni bilo neophodno utvrđivati eventualna oštećenja na kostima prsa i stomaka oštećenog E.B.

Suprotni navodi iz žalbe branitelja optuženog se u danim okolnostima doista pokazuju potpuno neprihvatljivim.

O načinu na koji je oštećeni E.B. kritične prilike liшен života se tokom postupka izjasnilo više svjedoka. Posebice se značajnim ocjenjuje iskaz svjedoka N.Ć. koji je i sam u inkriminiranom događaju zadobio teške tjelesne ozljede. Za istaći je da se ovaj iskaz žalbom optuženikova branitelja na bilo koji način ne osporava, odnosno da se kazivanje ovog oštećenika i njegovo svjedočenje o konkretnom događaju od strane obrane uopće ne dovodi u pitanje. Tako oštećeni N.Ć. u iskazu navodi da je kritične prilike zajedno sa E.B. i još jednim njemu nepoznatim pripadnikom ARBiH zarobljen, da je E.B. prije zarobljavanja bio ranjen u natkoljenicu (iz iskaza proizlazi da se radi o ozljedi lijeve noge), da ga je optuženi koji se predstavio kao B. i koji je bio vidno neprijateljski raspoložen nakon zarobljavanja tukao, da je B. iz automatske puške pucao u zarobljenika E.B., da je to uradio na način da je sa metar dva uperio pušku u pravcu stomaka ranije navedenog oštećenika i ispalio rafal od tri četiri metka, da se oštećeni prije pucanja držao za njega a nakon pucanja da ga je jako stisnuo i potom se srušio na zemlju, da se nakon pada više nije pomjerao, da je optuženi nakon toga njega pitao tko je komandir, da je odgovorio da ne zna i počeo plakati, da je molio optuženog da ne puca i u njega, da je optuženi i pored tih molbi u njegovom pravcu ispucao 3,4 ili 5 metaka, da ga je jedan od tih metaka pogodio u desnu nogu koja mu se oduzela, da ga je potom udario nogom i tim udarcem srušio na tlo, da je nakon toga natjeran da puzi prema Srbima kako bi ga oni nastavili mučiti, te da su za njim dok je puzao pucali iz automatskog oružja i da je prilikom tog pucanja ponovno pogoden u desnu nogu i predio leđa. Kada su u pitanju ostali svjedoci koji su svojim iskazima potvrdili da se kritični događaj desio upravo na onaj način kako je to opisano u izreci prvostupanjske presude treba ukazati na iskaze Š.R., S.Z., R.L. i B.Z. Iz iskaza koji je u fazi istrage dao svjedok R.L. (ranije je pojašnjeno zbog čega ovaj sud poklanja vjeru iskazu imenovanog od 27.04.2001. godine) proizlazi da je on toga dana kada se kritični događaj desio bio prisutan i udaljen oko 30 metara od mjesta gdje je njegov komandir S.M. ubio jednog zarobljenika 5. k. ARBiH a drugog ranio u nogu. U inkriminiranom događaju u nogu je ranjen oštećeni N.Ć. Tvrdi da se događaj desio kod kuće H.K. i da je video kada je optuženi u zarobljenika koji je prije zarobljavanja već bio ranjen u nogu ispucao više metaka i ubio ga. Tokom postupka i svjedok B.Z. je mijenjao prvo bitno dani iskaz iz istrage. Imenovanom je na glavnom pretresu od 09.10.2013. godine predočen zapisnik Kantonalnog tužiteljstva u Bihaću broj T01 0 KTRZ 0003424 96 od 22.05.2013. godine u dijelu gdje je došlo do odstupanja i po kazivanju svjedoka na predmetnom zapisniku je njegov potpis. Ni ovaj svjedok nije dao prihvatljive razloge za izmjenu iskaza, neuvjerljiva je njegova tvrdnja da je sve možda pogrešno zapisano i da on ubistvo nije video, pa se iskaz svjedoka B.Z. iz istražnog postupka opravdano ocjenjuje vjerodostojnim. Inače ovaj svjedok u istrazi ističe da je u vrijeme dok se nalazio u tranšeu u jednom trenutku video kako iz pravca voćnjaka od naselja P. S.M. i lice po nadimku T. vode dva zarobljena pripadnika 5. k. ARBiH, da je jedan od zarobljenika bio malo stariji i krupniji i imao neku kapu na glavi, da su bili bez naoružanja, da je drugi zarobljeni vojnik bio mršav, plav i malo viši u odnosu na onog prvog, da se dobro sjeća kako se on nakon što je njegov komandir S.M. odveo ove zarobljenike na udaljenosti od oko 30 metara sagnuo u tranše da bi pomogao F.T., da je u tom trenutku začuo ispaljenje kraćeg rafala, da se tada odmah okrenuo u pravcu odakle se začula pucnjava i da je video da S.M. drži automatsku pušku u ruci sa cjevi okrenutom

prema zemlji iz koje je izlazio dim, te da je tada vidio da ispred nogu S.M. leži mrtav čovjek na kojeg niti S.M. niti T. više nisu obraćali bilo kakvu pažnju. Tvrdi da su njegovo uvjerenje da je S.M. na prije par trenutaka lišio života jednog od pripadnika 5. k. ARBiH potvrdili S.Z. i Š.R. koji su bili u blizini. Ovim iskazom svjedok B.Z. je ujedno potvrdio da je Š.R. bio na licu mjesta gdje se inkriminirani događaj desio i da je isti mogao vidjeti. Suprotne tvrdnje iz iskaza svjedoka obrane A.M. i S.K. se u danim okolnostima pokazuju potpuno neprihvatljivim. Kada je u pitanju ranjavanje oštećenog N.Č. ovaj svjedok je izjavio da je nakon što je jednog od zarobljenika lišio života M.S. drugog zarobljenika doveo na put koji je išao uz sami tranše i po dolasku do tog puta ispalio 3-4 metka kraj njegovih nogu od kojih metaka je jedan pogodio zarobljenika u nogu više stopala. Navodi da su u trenutku kada je S.M. pucao u zarobljenike i kada je jednog od njih lišio života a drugog teško ranio na licu mjesta bili prisutni i da su sve mogli vidjeti S.Z., Š.R., J.T., R.L., H.F. i I.R. Valja napomenuti da ni iskaz ovog svjedoka od strane branitelja optuženog nije osporen. Svjedok Š. R. u iskazu navodi da je kritične prilike došao da ukaže pomoći ranjenom zarobljeniku pripadniku 5. k. ARBiH koji je bio ranjen u nogu, da mu je želio pomoći ali nije uspio, da mu to nije dopustio njegov komandir voda S.M. zv. B., da ga je imenovani u vrijeme kada je krenuo da pruži pomoći uzeo svojom lijevom rukom za njegov desni rukav i bacio iza leđa rekavši da to nije potrebno i da će on to riješiti, da je to rješio na način da je otkočio pušku i ispalio kraći rafal u prsa pripadniku ARBiH koji je na lice mjesta odmah preminuo. Dalje svjedok kazuje da je događaj gledao sve do momenta kada je puška planula u kojem momentu je na glavu nabio vojnu bluzu. Upravo zbog okolnosti da je svjedok prema vlastitom kazivanju u jednom momentu dok je gledao predmetni događaj na glavu navukao bluzu branitelj u žalbi ističe da on najvažniji dio događaja nije mogao vidjeti. Radi se o tvrdnji koja po nalaženju ovog suda nije prihvatljiva. Iz iskaza imenovanog nedvojbeno proizlazi da je on video sam čin pucanja, da je video kada optuženi S.M. automatsku pušku usmjerava u pravcu oštećenog E. B. i ispaljuje kraći rafal, (tako svjedok konkretno kazuje: „vidio sam kad je puška opalila i ubijeni na grudnom košu taj rap znači kada su prvi meci krenuli na njegov grudni koš oni su meci skakali gori“), te da je tek nakon što meci udaraju u rap na prsima oštećenog prekrio lice kako ne bi gledao šta će se dalje desiti. Očigledno je da je ovaj svjedok, suprotno tvrdnji iz žalbe, bitne detalje događaja o kojem se izjašnjavao mogao vidjeti. Svjedok Š.R. se izjasnio i o ranjavanju oštećenog N.Č. i vezano za ovaj događaj u iskazu ističe da je nakon pucanja u ranjenog pripadnika 5. k. ARBiH S.M. pitao ovog drugog zarobljenika ko mu je komandir čete, da je zarobljeni sav zbumen i onako preplašen reko da nije tu i da je otisao u Lj., da se tada B. (S.M.) malo nasmijao i pogledao u borce i reko da on ne zna šta priča, da ga je tada svojom puškom gurnuo ispred ubijenog pripadnika 5. k. ARBiH, da je nakon toga otkočio pušku i ispalio rafal oko zarobljenikovih nogu koji je vrišto, plako i skako u zrak, da ga je ranio u nogu ali ne zna koju, da mu je ta noga bila krvava, te da je u vrijeme pucanja od S.M. bio udaljen oko 5-6 metara i bio okrenut licem prema njima. Svjedok S.Z. ističe da se sjeća kako je neposredno prije inkriminiranog događaja zarobljeno više pripadnika 5. k. ARBiH od kojih su dvojica posebno odvedena sa strane, da se tada desilo jedno ubistvo i jedno ranjavanje, da je ubistvo izvršio S.M. zv. B. na način da je u jednog zarobljenika ispucao kratki rafal u pravcu prsa, da je ovom drugom zarobljenom pripadniku pucao u noge, te da je primjetio kako je ovaj drugi zarobljenik nakon pucanja malo digao nogu i da je ranjen. Ističe dalje da je događaj gledao sa udaljenosti od oko 20 metara i da je sve mogao dobro

vidjeti. Navodi i da nije odmah primjetio ovog drugog zarobljenika jer je bilo puno vojske, da ga je primjetio tek kada je prvi zarobljenik pao, da je tada okreno glavu i video da S.M. ponovo puca ali sada u ovog drugog zarobljenika, te da je optuženi oštećenom pucao „doli među noge“. I iskaz ovog svjedoka je osporen žalbom optuženikova branitelja. Po stavu iz predmetne žalbe svi članovi obitelji S.Z. su bili pripadnici petog k. ARBiH i on je imao motiv da tereti optuženog. Za ovu tvrdnju branitelj u žalbi nije ponudio bilo kakve dokaze. Dalje je potrebno istaći da ovaj sud nalazi kako se vjerodostojnost danih iskaza ne može osporavati na način kako je to učinjeno u žalbi optuženikova branitelja. Da bi se pojedini iskazi ocijenili nevjerodostojnim nije dovoljno samo utvrditi (u konkretnom slučaju je to čak ostalo na nivou neprovjerljive konstatacije) da pojedini svjedoci ili članovi njihove obitelji pripadaju drugoj, pa čak i suprotnoj vojnoj formaciji, nego i postojanje drugih objektivnih okolnosti koje same za sebe ili zajedno sa drugima opravdano ukazuju da svjedoci događaj o kojem su svjedočili nisu prezentirali na način kako se isti u stvarnosti doista desio. Dodatno je potrebno istaći da je svjedok S.Z. prilikom ispitivanja na glavnom pretresu na izričit način naveo da sa optuženikom S.M. u zavadi nije bio ni prije ni poslije rata.

Ni žalbeni navodi branitelja u kojima ističe da se svjedoci koji su bili na licu mjesta R.L. i J.T. ne sjećaju kako se desio događaj vezano za ubistvo oštećenog E.B., te da iz iskaza svjedoka R. L. proizlazi da nije video da optuženi puca u pravcu ranije navedenog oštećenika, po nalaženju ovog suda ne dovode u pitanje pravilnost prethodno iznesene ocjene da je činjenično stanje u postupku koji je prethodio donošenju pobijane presude pravilno utvrđeno. Prema svjedočenju R.L. iz istrage, koji je od strane ovog suda prihvaćen kao vjerodostojan, optuženi je taj koji je pucao u pravcu oštećenog E.B. i lišio ga života. Svjedok J.T. u iskazu navodi da mu je prije inkriminiranog događaja poginuo brat zbog čega o istom nema neposrednih saznanja i da je o ubistvu jednog i ranjavanju drugog ratnog zarobljenika koje je izvršio optuženi S.M. čuo od Š. R. Ovo doista nisu iskazi koji bi na bilo koji način opravdali stav o pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju u konkretnom kaznenom postupku. Neosnovanom se dalje ocjenjuje i tvrdnja branitelja da su svjedoci u svojim iskazima naveli da je u pravcu nogu N.Ć. pucala osoba po nadimku T. Vezano za ovaj žalbeni navod treba istaći da iz stanja spisa predmeta proizlazi da je samo svjedok B.Z. u svom iskazu naveo da je u pravcu oštećenika N.Ć. pucao i T. i to dok je ovaj oštećeni puzao prema lokalitetu gdje su se nalazili pripadnici srpske vojske. Neosnovana je i ocjena branitelja da je prvostupanjski sud uvažavajući predmetno svjedočenje propustio utvrditi tko je doista nanio tjelesnu ozljedu oštećenom N.Ć. opisanu u izreci prvostupanske presude. Iz iskaza ovog oštećenog proizlazi da je u pravcu njegovih nogu pucao optuženi S.M. Konkretno oštećeni kazuje da je B. (nadimak optuženog S.M.) ispucao 3,4 ili 5 metaka i da ga je jedan pogodio u potkoljenicu desne noge koja mu se oduzela. Ovu tjelesnu ozljedu vještak sudske medicine M. dr. R. je opisao kao eksplozivnu ranu desne potkoljenice sa prijelomom deblje kosti desne potkoljenice i istu je upravo zbog ovog prijeloma označio teškom tjelesnom ozljedom. Samo ova tjelesna ozljeda kod oštećenog N.Ć. je opisana u činjeničnom supstratu potvrđene optužnice i izreci prvostupanske presude. I oštećeni N. Ć. je iskazom potvrdio da je nakon što su ga natjerali da puzi prema Srbima za njim pucano iz automatskog oružja. Siguran je da je pucano iz više pušaka, da je i tada ranjen, te da ga je jedan metak pogodio u desnu nogu iznad koljena a drugi u predio

leđa. Upravo ovo svjedočenje oštećenog N.Ć. otklanja svaku dilemu u pogledu pravilnosti zaključka da ovim naknadnim pucanjem nije nanesena tjelesna ozljeda desne potkoljenice. Za tjelesne ozljede koje su ranije navedenom oštećeniku nanesene naknadnim pucanjem se doista ne zna tko ih je nanio pa iste nisu ni navedene u opisu optuženikovih kaznenopravnih radnji. Ozljede u predjelu potkoljenice je nanio optuženi.

Neosnovano branitelj u žalbi ističe da na pogrešno utvrđeno činjenično stanje upućuje i sadržaj iskaza svjedoka obrane F.A., A.M., D.M. i S.K. Po nalaženju ovog suda iskazi imenovanih nemaju onaj značaj koji im se predmetnom žalbom pridaje. U konkretnom slučaju se radi o iskazima koji se opravdano ocjenjuju neuvjerljivim i to iz više razloga. Ranije navedeni svjedoci obrane su prilikom svjedočenja istakli niz činjenica koje ostali svjedoci kojima je od strane ovoga suda poklonjena vjera svojim iskazima nisu potvrdili. Tako ni jedan od svjedoka obrane prilikom svjedočenja ne navodi da je optuženi S.M. kritične prilike pucao u pravcu oštećenog E.B. i istog lišio života, odnosno da je nakon toga pucao i u pravcu nogu oštećenog N.Ć. i nanio mu teške tjelesne ozljede u predjelu desne potkoljenice. Svjedoci F.A. i S. K. u iskazima navode da su oba zarobljena pripadnika 5. k. ARiH već u vrijeme zarobljavanja bila ranjena. Svjedok D.M. kazuje da mu je Š.R. nakon inkriminiranog događaja pričao da su zarobljenici bili ranije ranjeni i to jedan teže a drugi lakše te da je ovaj teže ranjeni odmah po privođenju podlegao. Svjedoci A.M. i S.K. su izričiti u tvrdnji da niko od prisutnih boraca koji su bili na mjestu gdje su oštećeni zarobljeni nije pucao pa tako ni optuženi S.M. Oba ranije navedena svjedoka u iskazima ističu i da u blizini lica mjesta gdje se kritični događaj desio nije bio Š.R. Iz iskaza svjedoka A.M. proizlazi da je oštećeni N.Ć. nakon ranjavanja hodao a ne puzao do kuće gdje mu je pružena prva pomoć. Prilikom izjašnjavanja na ovu okolnost svi ostali svjedoci su se izjasnili drugačije tvrdeći da je oštećeni N.Ć. nakon ranjavanja natjeran da puzi prema kući kod koje su se nalazili pripadnici srpske vojske. Iz dokaza sadržanih u spisu predmeta proizlazi da je u vrijeme zarobljavanja samo oštećeni E.B. bio ranjen a da je do ranjavanja oštećenog N.Ć. došlo naknadno. Prema izvedenim dokazima kritične prilike u oštećenog E.B. je pucao optuženi S.M. Ovo u svom iskazu na izričit način tvrdi oštećeni N. Ć. Konkretno imenovani ističe da mu je tjelesnu ozljedu nanio optuženi i to nakon što je prethodno pucajući iz automatske puške lišio života oštećenika E.B. Na istovjetan način su se u pogledu ovih činjenica izjasnili i svjedoci Š.R. i S.Z. te R.L. i B.Z. u fazi istrage. Ovaj sud je prethodno dao razloge zbog čega prihvatac iskaze iz istrage a ne svjedočenje imenovanih sa glavnog pretresa. Kada je u pitanju iskaz D.M. sud istom vjeru nije poklonio jer iz tog iskaza proizlazi da mu je Š.R. o događaju iznosio i podatke koji su suprotni onim iz vlastitog svjedočenja.

Branitelj je žalbom posebno osporio iskaza svjedoka Š.R. U pogledu žalbenih navoda kojima se vjerodostojnost predmetnog iskaza u pitanje dovodi zbog toga što je imenovani u jednom momentu vojničkom bluzom prekrio glavu ovaj sud je već dao razloge zbog čega nalazi da ova okolnost nije imala utjecaja na mogućnost svjedoka da vidi sve bitne detalje događaja o kojem se izjašnjavao i sudu da pouzdane podatke o načinu na koji se isti u stvarnosti doista desio. Istovjetno se zaključuje i u pogledu braniteljeve tvrdnje da je ovaj svjedok, ako mu sud već poklanja vjeru, svojim iskazom ujedno potvrdio stav obrane da je oštećeni E.B. prije zarobljavanja bio ranjen. I okolnosti vezane za ranjavanje ranije

navedenog oštećenika prije njegovog zarobljavanja su prethodno već pojašnjene. U žalbi je također navedeno da svjedok Š.R. svojim iskazom nije potvrdio da je optuženi oštećenom E.B. pucao u predjelu nogu. Iako prethodna tvrdnja odgovara realnom sadržaju iskaza ovog svjedoka taj iskaz na bilo koji način u pitanje ne dovodi stav iz pobijane presude da je u inkriminiranom događaju optuženi S.M. oštećenom E.B., pucajući iz automatske puške, nanio dvije strijelne ozljede u predjelu desne natkoljenice i lijeve potkoljenice. Optuženikovo pucanje u pravcu oštećenog su pored svjedoka N.Ć. u svojim iskazima naveli i svjedoci S.Z., Š.R. te R.L. i B.Z. u istrazi. Niko od svjedoka koji su se tokom postupka izjašnjivali o kritičnom događaju ne navodi da je na licu mjesta u vrijeme kada je oštećeni E.B. liшен života bilo tko drugi pucao iz vatre nogu osim optuženika S.M. Ovo su razlozi zbog kojih ovaj sud zaključuje da predmetne tjelesne ozljede, koje je vještak sudske medicine M. dr. R. označio teškim tjelesnim ozljedama opasnim po život, oštećenom niko drugi nije mogao nanijeti izuzev ranije navedenog optuženika. U svojoj žalbi branitelj nije ponudio dokaze za tvrdnje da je svjedok posjećivao oštećenog N.Ć. u stacionaru, da su još uvijek u dobrom odnosima, da je optuženi svjedoku iz SAD na njegovo ime duže vrijeme slao novac, da svjedok želi pomoći oštećenom N.Ć. da ostvari naknadu štete, a ovim tvrdnjama je ukazao na manjkavost iskaza Š.R. Ovi navodi nisu provjerljivi, ocjenjuju se paušalnim, te se isti kao takvi od strane ovog suda nisi ni mogli ispitati. Kada je u pitanju tvrdnja branitelja da svjedok Š.R. nije bio na mjestu gdje se događaj desio potrebno je ukazati na iskaz svjedoka D.Z. iz istrage u kojem je na izričit način izjavio da je kritični događaj između ostalih svjedoka video i Š.R.

Činjenična osnova na kojoj je zasnovana prvostupanska presuda je po navodima iz žalbe ostala manjkava i činjenično stanje nije potpuno utvrđeno zbog toga što je u postupku odbijen prijedlog obrane da se provede rekonstrukcija na licu mjesta. Branitelj nalazi da je navedenu radnju trebalo obaviti iz razloga jer je teren na kojem se inkriminirani događaj desio specifične konfiguracije (isti je brdovit i sa padinama) pa svjedoci nisu mogli vidjeti sve detalje inkriminiranog događaja. Ni ove žalbene navode ovaj sud ne nalazi osnovanim. Iz iskaza svjedoka koji su se tokom postupka o događaju izjašnjivali ne proizlazi da im je sama konfiguracija terena na kojem se kritični događaj desio predstavljala bilo kakvu smetnju da isti vide u punom obimu. U ovom pravcu je posebno potrebno istaći iskaz svjedoka S.Z. koji na izričit upit branitelja gdje se nalazio u kritično vrijeme odgovario da se od mesta gdje se desilo ubistvo oštećenog E.B. i teško ranjavanje oštećenika N.Ć. nalazio na udaljenosti od oko dvadeset metara i da je sve dobro mogao vidjeti.

U provedenom postupku činjenično stanje je pravilno i potpuno utvrđeno. Opis optuženikovih kaznenopravnih radnji u sebi sadrži sve bitne elemente kaznenog djela koje mu je potvrđenom optužnicom stavljeno na teret i za koje je prvostupanskom presudom oglašen krivim. Na činjenično stanje koje je utvrđeno u provedenom postupku je pravilno primijenjen materijalni propis. Upravo iz navedenog razloga se žalbeni prigovor povrede kaznenog zakona nije mogao prihvati odnosno isti se ocjenjuje neosnovanim. Kada branitelj ovaj prigovor ističe onda on isključivo ponavlja svoj stav da ničim nije dokazano da je optuženi S.M. ona osoba koja je oštećenog E.B. lišila života, a oštećeniku N.Ć. nanijela teške tjelesne ozljede. Kazneni zakon u konkretnom slučaju nije povrijedjen.

Prilikom osporavanja odluke o kazni branitelj je u žalbi istakao da je njegov branjenik neporočna osoba i da do sada nije osuđivan, da je u ratu ranjavan zbog čega trpi svakodnevne glavobolje, da prilikom lišavanja slobode u SAD nije tražio ulaganje žalbe na određeni pritvor jer je želio da se predmetni postupak završi, da je prije ovog događaja pustio par pripadnika petog korpusa, da ima psihičke smetnje zbog kojih se određenih detalja predmetnog događaja ne sjeća, da je optuženi u osnovi humana osoba i da je pomagao srodnicima i mještanima šaljući im novac iz SAD, da je po izručenju saznao da ima sina koji se rodio nakon što je prethodni brak razveden kojeg je odmah prihvatio i o kojem i sada skrbi, te da je obitelji oštećenog E.B. izrazio saučešće a oštećeniku N.Č. izrazio žaljenje.

U žalbi zamjenika glavnog kantonalnog tužitelja u Bihaću se ističe da prilikom odmjeravanja kazne optuženom otegotne okolnosti u dovoljnoj mjeri nisu došle do izražaja, da optuženiku ništa nije značilo što je oštećeni E.B. prije zarobljavanja već bio ranjen, da se iživljavao na oštećenom N.Č. na način da je prije ranjavanja oko nogu imenovanog ispalio više rafala, te da je optuženiku trebalo izreći strožiju kaznu.

Neutemeljeni su i žalbeni prigovori kojima se osporava visina izrečene kazne.

I po nalaženju ovog suda optuženiku je za kazneno djelo za koje je oglašen krivim izrečena kazna zatvora koja je u svemu adekvatna stupnju njegove krivnje i težini počinjenog djela. Okolnosti koje u pobijanoj presudi navodi prvostupanjski sud (a isključivo se navode one koje imaju karakter otegotnih) su prilikom izbora vrste i visine kazne pravilno vrednovane. Iz obrazloženja osporene presude proizlazi da na strani optuženika nisu nađene bilo kakve olakotne okolnosti a da je kao otegotna okolnost posebno vrednovana činjenica da je optuženi predmetno kazneno djelo počinio sa direktnim umišljajem. Branitelj u žalbi ne nudi dokaze koji bi opravdali postojanje olakotnih okolnosti na koje se u istoj poziva. Izuzev ranije neosuđivanosti optuženog, za što u spisu predmeta postoji odgovarajući izvod iz kaznene evidencije, ostali žalbeni navodi (optuženikovo ranjavanje u ratu, njegovo odricanje od žalbe u postupku ekstradicije, puštanje zarobljenih pripadnika ARBiH, pomaganje srodnicima i mještanima i sl.) nisu provjerljivi, pokazuju se paušalnim i kao takvi ne mogu imati bilo kakvog utjecaja na visinu izrečene kazne. Ranija neosuđivanost optuženog nema značaj koji joj se pridaje predmetnom žalbom. Istovjetno se zaključuje i kada su u pitanju otegotne okolnosti koje je u žalbi naveo zamjenik glavnog kantonalnog tužitelja u Bihaću. Za očekivati da će se sa kaznom koja je optuženiku izrečena za počinjeno kazneno djelo (kazna zatvora u trajanju od 8 godine i 6 mjeseci) u cijelosti ostvariti svrha kažnjavanja iz člana 33. preuzetog KZ bivše SFRJ i to kako svrha specijalne tako isto i svrha generalna prevencije.

Kod ovakog stanja u spisu valjalo je žalbe zamjenika glavnog kantonalnog tužitelja u Bihaću i branitelja optuženog S.M. odbiti kao neosnovane, pobijanu presudu Kantonalnog suda u Bihaću potvrditi, a sve temeljem ovlasti iz člana 328. ZKP F BiH.

Zapisničar
Živana Roić,s.r.

Predsjednica vijeća
mr. Ljiljana Filipović,s.r.